

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут економічний

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ ІНЖИНІРИНГ

Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 30 серпня 2021 р.

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни	Фінансовий інжиніринг		
Викладач (-і)	к.е.н. Солоджук Т.В.		
Контактний телефон викладача	+38(099)0983240		
Е-mail викладача	tetiana.solodzhuk@pnu.edu.ua		
Формат дисципліни	Очний		
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЕКТС		
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=101&id_cou=8282		
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій		
2. Анотація до курсу			
<p>Завданнями дисципліни є: виявлення змісту поняття фінансового інжинірингу, розгляд його основних цілей; вивчення основних продуктів фінансового інжинірингу; отримання уяви про практику створення фінансових інструментів для вирішення завдань інвестування і залучення коштів на борговому і пайових ринках. Предметом даної навчальної дисципліни є система фінансово-економічних відносин, які виникають у суб'єкта фінансового ринку в процесі його інвестиційної діяльності, а також пов'язаних з його комерційними операціями та операціями з управління ризиками, і які є наслідком змінення впровадження фінансових інновацій.</p>			
3. Мета та цілі курсу			
<p>Метою вивчення курсу є формування у студента знань у галузі конструювання складних фінансових продуктів для управління ризиками, ліквідністю і прибутковістю, створення нових фінансових інструментів і формування практичних навичок з їх використання при ухваленні фінансових рішень</p>			
4. Результати навчання (компетентності)			
<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p>			
5. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу - 180 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		30	
практичні		30	
самостійна робота		120	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	072 Фінанси,	четвертий	вибірковий

	банківська справа та страхування				
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літерат ура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Теоретичні основи фінансового інжинірингу та причини його виникнення</p> <p>Історія виникнення та сутність фінансового інжинірингу. Сфери використання фінансового інжинірингу. Фінансовий інжинірингу у банківській системі. Фактори, які вплинули на утворення специфічних фінансових інструментів на фондовому ринку. Фінансовий інжиніринг на ринку строкових деривативів. Фінансовий інжиніринг у корпоративних фінансах.</p>	Лекція, практичне заняття	[1,2]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми	8 балів +тести	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 2. Управління вартістю бізнесу як технологія фінансового інжинірингу.</p> <p>Вартість, цінність і ціна у фінансовому інжинірингу. Концепції управління вартістю. Показники управління вартістю та методи їх визначення.</p>	Лекція, практичне заняття	[1,2]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	4 бали	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 3. Попередній огляд інструментів фінансового інжинірингу.</p> <p>Сутність та види фінансових інструментів. Інструменти фінансового інжинірингу. Модель створення фінансових інновацій</p>	Лекція, практичне заняття	[1,2]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, пройти тестування до теми	4 бали	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 4. Форвардні операції та їх роль у</p>	Лекція, практичне	[3,4]	Опрацювати лекційний	8 балів +тести	До наступного

<p>фінансовому інжинірингу. Строкові операції. Форвардні операції. Порядок здійснення форвардних операцій із валютою, цінними паперами. Закриття форвардних угод.</p>	заняття		матеріал, розв'язати задачі, пройти тестування до теми		заняття за розкладом
<p>Тема 5. Свопи як інструмент фінансового інжинірингу Сутність угоди своп та класифікація свопів з урахуванням різних факторів їхнього виникнення. Валютні свопи. Укладення операції своп. Кредитні дефолтні свопи. Правило вибору сторони свопа</p>	Лекція, практичне заняття	[1,3,4]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі, пройти тестування до теми	8 балів +тести	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 6. Ф'ючерсний контракт – фінансовий інструмент біржової торгівлі. Характеристика ф'ючерсного контракту. Маржа у ф'ючерсній торгівлі та сутність біржового клірингу. Процедура поставки за ф'ючерсними контрактами. Види фінансових ф'ючерсів.</p>	Лекція, практичне заняття	[1, 2]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, пройти тестування до теми	4 бали	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 7. Опціони – фінансовий інструмент біржового і позабіржового ринків Характеристика опціонних контрактів. Одноперіодні опціони. Багатоперіодні опціони: кепи, флори, колари, кепціони, свопціони та складні опціони</p>	Лекція, практичне заняття	[2, 3,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі, пройти тестування до теми	8 балів +тести	До наступного заняття за розкладом

Тема 8. Управління фінансовими ризиками. Сутність фінансових ризиків. Класифікація ризиків за різними ознаками. Методи оцінки фінансових ризиків. Ризик-менеджмент.	Лекція, практичне заняття	[6,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	Контр ольна робота 6 балів	До наступного заняття за розкладом
---	---------------------------	-------	---	----------------------------	------------------------------------

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бальна– 50 балів протягом семестру, 50 балів за іспит.</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу по усіх темах дисципліни (6 балів), результати якої включаються до підсумкової поточної оцінки. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.
Семінарські заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а

	також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (20 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (24); – оцінка за контрольну роботу (6 балів);
7. Політика курсу	
<p>- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</p> <p>- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час виконання тестових завдань, складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).</p> <p>Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансовий інжиніринг : навчальний посібник / В. О. Величкін, М. В. Тимошенко. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 124 с 2. Вахович І.М., Поліщук В.Г. Фінансовий менеджмент та фінансовий інжиніринг бізнес-процесів: магістерський курс: навчальний посібник в 2-х т. – 2-ге вид. – Т.2. Поліщук В.Г. Фінансовий інжиніринг бізнес-процесів. – Луцьк: СПД Галяк Жанна Володимирівна, друкарня “Волинь поліграф”™, 2014. – 380 с. 3. Фінансовий інжиніринг: Навчальний посібник / За ред. О. М. Сохацької. - К.: Кондор, 2011. — 660 с. 4. Robert L. Kosowski, Salih N. Neftci Principles of Financial Engineering. Third edition. 2015. 893 p. 5. Маршалл Джон Ф., Бансал Випул К. Финансовая инженерия: Полное руководство по финансовым нововведениям: Пер. с англ. - М.: ИНФРА-М, 1998. - 784 с. 6. Бланк И. А. Финансовый мэнэджмент : Учебный курс. / И. А. Бланк /– 2-е изд., перераб. и доп. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 656 с. 7. Кірейцев Г. Фінансовий менеджмент. Навчальний посібник / Г. Кірейцев / Житомир: ЖІТІ, 2001. – 440 с. 	

Викладач _____ Солоджук Т.В.